

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 hóra	60 f.	1 hóra	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
1 évre	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szent István-tér 1.

TELEFON 208.

-gyes szám: hétköznap 2 f.

Vasárnap 4 f.

Felolós szerkesztő és lapfajdos: Baranyay Lajos.

Nikolajevics Nikolaj

nagybeteg — halálós beteg. Ezt írják, ezt erősítik az újságok világszerte. Hogy rossz-májú ember — tudtuk eddig is. Most az oroszok is ezt állítják, hozzáfűzik, hogy veszedelmes vesebaja is van s hogy a halál, a nagykaszás feni már a kaszáját, hogy ezt a léha köröt levághassa.

Ez a nagy háború sokféle keresztény érzést kigyilkolt már belőlünk s én nem szégyenlem bevallani, hogy az érzésem ez: hála Istennek! A haladók, kinlódó orosz katonát sajnálom, meg a családját is, Nikolajevics Nikolaj halálát azonban kívánom.

Miért?

Azért, mert nem hiszem, hogy ennek a háborúnak lenne gonoszabb szelleme, átkozottabb melisztója, sátániabb méregkeverője, mint Nikolajevics Nikolaj.

Azt mondják, hogy ez a szörnyeteg úgy járt embertársai közt, mint Néró császár az arénában, mint mi a vadaskertben, vagy mint mikor sok légy alkalmatlankodik körülötünk s az összecsavart törülközővel agyoncsapkodjuk a szemtelenekeket, amelyek az asztalunknál élni akarnak. A nagyherceg úgy nézte az embereket, mintha érette teremtette volna őket az Uristen, hogy az ő terveit keresztülhajtásák, mint ahogy az épület tégláját, terméskövét össze-vissza törjük-faragjuk, hogy épület lehessen belőle. Hogy milliók elvéreznek és százmilliók szive megszakad a fájdalomban, az ő étvágyát és álmait soha nem rontotta meg.

Hát tudja meg ez a fenévad, hogy van Isten és hogy annak az Istennek hatalma van ezeket az egetverdeső szörnyütségeket megtorolni. És meg

fogja torolni. Érezte ez a szörnyeteg, hogy mint válnak a lelkiismeret mardosó, tekergő kítátottszáju kigyóivá a mi fájdalmaink. Hadd zúgjon, ropogjon, recsegjen, döroögjön fölébe a rombolás borzalma, amely Európát 9 hónap óta füstfelhőbe és porfelhőbe burkolja s ikédjőn összeroncsolt testével, meghalás nélkül azok alatt a romok alatt, amelyeket ő szakajtott ránk. Hadd fojtogassa a pokol füstje, hadd égessék kinok lángja azt az em-

bert, aki a fejünk fölé gyújtotta régi boldogságunk meghitt csöndes tanyáját, bömböljön fölébe az ágyuk ezreinek eget-földet-poklokat zúzó dübörgése, aki kultúrát, keresztényiséget, családi boldogságot, egyéni reménységet, eszményt, hitet, szeretet, bagariacsizmával a piszkos sárba tiport.

Mert a bűnnek bűnhődnie kell!

Ez az igazság!

Bilkei Ferenc.

A világháború.

A kárpáti harcról szóló napi hivatalos jelentések mindjohabba megerősítenek bennünket azon tudaiban, hogy az oroszok terve teljesen meghiúsult, hogy a kárpáti fronton a szövetségesegek az urak. Az oroszok ugyan újabb támadásokkal próbálkoztak, de ugyanazzal a sikertelenséggel, mint a franciák. Vesztéseik ismét jelentékenyek s a visszavert csapatok valósággal futással menekülnek a magyar fegyverek elől.

Dukla körül kisebb harcok folytak. Az előnyomuló oroszokat visszavetették és eközben 450 foglyot is ejtettek közülük. A Stry-völgyben 268 orosz katonára került fogságba.

Lengyelország déli részében újabb harcok voltak a Pilica és a Nida mentén. A Pilica mentén fekvő Blógie mellett az oroszok támadást kíséreltek meg, de visszavetették őket. A Nida alsó folyásánál a monarchia tüzerérsége indított harcot az ellenséges lövészárkok ellen. A tüzelés hatása alatt az oroszok, nagy veszteségek mellett, kényszerülve voltak több lövészárkot kiüríteni.

Bukovinában az osztrák magyar csapatok, amelyek egyre újabb erősítéseket kapnak, tegnap reggel óta hevesen bombázzák Bojan községét. A Curin—Cernovic vo-

nalat az osztrák-magyar csapatok hatalmasan megerősítették. Novosielicába egyre újabb orosz erősítések érkeznek, amelyeket Bukovina és Besszarába határára helyeznek el.

A nyugati hadszíntéren a harcok mintha csillapulnának. A németek és a franciák hivatalos jelentései csak kisebb harcokról számolnak be és a franciák már nem támadnak oly hevesen, mint az előbbi napokban. A mai jelentések közül külön ki kell emelni azokat, amelyek a németeknek az angol partok ellen intézett támadásáról szólnak. Angliában talán még el sem ült a rémület, amelyet a legutóbbi Zeppelin-látogatás okozott és most ismét híre jött annak, hogy német léghajó angol városokat bombázott Neucastle környékén. A bombák sok helyütt okoztak anyagi károkat. Az angolokat ezen támadás bizonyára kellemetlenül érinti, mert azokon a helyeken, ahol a léghajó bombákat ergetett le, fontos kikötők, vashámorok, üveghuták, bányák és hajógyárak vannak. És amint egyik berlini lap jelenti, ezek a helyek állandóan ki vannak téve a németek bombázásának. A németek tengerlati háborújáról is sikereket jelentenek. A tengeraltjárók megint elistlyesztettek néhány angol hajót.

A drágaságról.

Mivel fizetni senki se szeret közülünk, a mai nagy drágaság és a csavar kegyetlen szorítása idején mindenki feljajdul, akinek fizetni kell s természetzerűleg nem lát meg sok, mindent, amit szükségesség meglátni, hogy a másik oldal álláspontját igazságosan tudja megítélni.

A Fejérmegyei Napló szerdai számában azt olvastam, hogy a tej ára emelkedett, sőt akik méltatlankodtak, nem is kaptak tejet, ezért a rendőrséghez vittek a panaszuikat — névtelenül. A szerkesztőség felszólítja őket, hogy nevezék meg a bűnösöket, mert az eljárás ellenük folytatódni fog. Ebből én azt olvastam ki, hogy a rendőrség vizsgálni fogja, esetleg lecsukja azokat, akik a tejet drágábban adják vagy akik a hordást beszüntetik.

Ez az egyik álláspont. A vevőközönség védelme.

A másik a termelőké. Minden megdrágult, tehát a tej is drágább lett. Aki nem akar többet fizetni, nem kap tejet, mert az árusítók nem viszik a régi áron a tejet.

Ez a másik álláspont. Mindakettő szelsőség.

En a kettő közé állottam és azt mondtam: össze kell hívni egy ankétot, értekezletet, ahol meg kell hallgatni a gazdákat is, hogy miért akarják drágábban adni a tejet, meg kell állapítani egy méltányos árat és beszélni kell az asszonyokkal, hogy tekintettel a körülményekre, maradjunk a méltányoság álláspontján és forrott is már bennem a beszéd, amellyel az én hivemhez, az árusítókhoz fordulok, hogy meggyőzzem őket az igazságról, a felelőbírségetről s a kötelességről, amellyel a háboruban embertársaink iránt viseltetni tartozunk. Segítségére akartam sietni a hatóságoknak, hogy igazságtalanságra és lehetetlenre ne ragadtassa magát, hanem békeességen egyeztesse össze a két, élesen szembenálló ellentétet. Mert az én hivem részéről hallottam már hangokat, hogy nem fognak tejet árusítani vagyis sztárjokolnak s én kételkedem, hogy lenne-e a rendőrségnek hatalma hozzá, hogy bárkit a termelvénye elárúsítására bírsággal vagy fogházzal kényszeríthessen, s ha volna is hozzá ha.

SÖVEGJÁRTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

szines zephijrek, karton, schiffon és damastból. Különbféle vásznak, törülközők, abrosz, lepedők és zsebkendőkből. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLSO

szabott árak.

talma, próbáljuk meg előbb a békés elintéztést.

Tudom, hogy bírságot kiróni és behajtani lehet, a szabadságtól is meg lehet valakit fosztani s azt is tudom, hogy azért az emberek nem fogják se Amerikába, se Szerbiába kivándorolni — de hogy mennyi keserűség s mily osztálygyűlölet támad az ilyen intézkedések nyomában, azt mindenkinek elképzelheti.

En a hatóság és a hiveim között állók. Hivemeit engedelmességre és a hatóság tiszteletére kell tanítanom. Tanítom is. Azonban a hatóság részéről az első feltétel, hogy a hiveimmel szemben igazságos legyen. Legyen olyan igazságos, mint bármely társadalmi osztállyal szemben. Állítson fel jogszabályokat, hozza azt mindenkinek tudomására, büntesse a bűnt, a visszafelé az arcatlanságot a földmívelőben, iparosban, kereskedőben és hivatalnokban egyaránt. Ez az igazság.

Azt hiszem, igazságos ember én télem mást nem várhat.

Most pedig arra akarok válaszolni, hogy olyan nagy-e a drágaság a tejben, a tojásban, minf a hogyan panaszolják?

A tej eddig 24 fillér volt. Most — ugy tudom — 28—30 fillér. Tehát a drágulás 20—30 percen. A tojásból azelőtt ötöt adtak 40 fillérért, most négyet, illetőleg 22—23 darabot 2 koronáért. A drágulás 20%. (Hogy Pesten mekkorra, azt nem is merem megírni.) Ezzel szemben ismétlem, hogy a répa 800 százalékkal, a vörösliszt ára 100 százalékkal emelkedett. S azért emelkedett, mert mindenütt fogyatékán van. Ez azonban a tehernek csak egyik része. A földművesnek azonban szüksége van ruhára, fűszerre, mézszárra, s mindent 50—200 százalékkal többet fizet, mint azelőtt, szüksége van a napszámos munkájára — mert a java dolgos kéz a harctéren a házát védelmezi — s a napszám ma 100 százalékkal drágább mint azelőtt volt.

Honnan vegye hozzá a költséget? onnan, ahonnan az ő munkája és eladási cikke ára fejében pénz kaphat. Mindenki tudja, hogy a drágítást nem a földművesek kezdték, hanem csak belepapcsolódtak abba a láncba, a melyet a háború, illetőleg a galiciai uzorások kezdtek és folytattak a koromány passzív elnézése mellett.

Aki azt hinné, hogy a tejtermelés valami dúsan jövedelmező vállalkozás, kérdezzen meg akárkit, aki vele foglalkozik, tapasztalja meg, tegeyen számításokat s be fogja látni, hogy a tejtermelőnek egy haszna van csupán: a trágya. Ezért vesződik reggel 3-4 órától, amikor mások még édesen almodnak. A többi hasznát főlemészti — a termeléssel járó költség.

A héten eladtam egy tehenemet, mert 5 liter tejet adott, de megvevett érte 60 krajcár ára vöröslisztet. Hol van a széná, amelynek betakarítása 400 koronába került s a szalma, amelyért 200 koronát fiztettem? A tejet adtam 12 krajcárért, hogy az ne mondják: tejezsebrák. De a vásár nem nekem jövedelmezett.

Végül hálás köszönetet mondok a Fejérmegyei Napló legutóbbi cikkirójának az okos, tárgyilagos szép cikkéért. Nagyon sokban igazat adok neki, főleg abban, a

mikor a hamisítókknak, a tejvezetőknél fejére olvassa az igazságot. Ez ellen harcolok én is szószerken és győntatószékben egyaránt. De nagyon jó, ha a bűnösök tudni fogják, hogy a tőlük távolállók hogyan vélekednek az ő igazságtalan és bűnös manipulációikról, amelyek valóban nem egyeztethetőek össze a tiszarancsolattal és az istenfélelemnek látszólagos nyilvánulásával.

Bilkel Ferenc
plébános.

Olcso lovakhoz jutnak a gazdák.

A gazdasági munkálatok kelő időben való elvégzésének egyik legnagyobb akadálya az, hogy a katonaság a csapatok szükségletére nagyszámu lovat vitt el a háborúba. Ezenkívül a szállításokhoz is nagymennyiségű polgári fogatot rekviráltak. A hadvezetőség elhatározta, hogy a betegen, vagy sebesülten visszaérkező lovak számára kórházakat rendez be, ahonnan a gyógyult, de nem harképes lovakat mérsékelt áron adja el a gazdáknak. A hadvezetőség Magyarországon negyvenkét ilyen lókorházat rendezett be és minden kórházban átlag ötszáz lovat ápolnak. A lókorházakból Magyarországon eddig 3186 lovat adtak ki gazdáknak. A lovakat átlag száz koronáért engedik át a gazdáknak.

Hindenburg-erzed dicsősége Lupkovnál.

A 69-ik gyalogezred sok fényes haditelei közé tartozik a a lupkovi diadal is, amely április 2-án történt, s a Fejérmegyei Napló az április 6-iki számban már részletesen közölte egy katonatiszt elbeszélése után, aki szintén résztvett ebben a heves küzdelemben. Megírtuk, hogy az erzed hős parancsnoka Pittner ezredes is akkor sebesült meg könnyebben a bal vállán. Az erzed egyébként hihetetlen csekély veszteséget szenvedett.

A színté pártatlanul álló hadi-tetteknek szákmány-eredményei s az orozok veszteségének megállapítása csak most került a nyilvánosságra. Az orozok halottakban 1400-at, sebesültekben 2000-et veszítettek, foglyot 200-at ejtettünk. Az erzed 1400 fegyvert és 800 átot szákmányolt.

A támadásban 5 oroz erzed vett részt, s mindenképen keresztüli akarták törni a 69-esek fedezékben dolgozókat, valóság gal kedélyeskedtek az orozok támadásán s hullatták rájuk a gyilkoló tüzet. Az óriás oroz tömeg csak akkor menekült, amikor már háromszáma heverte katonái, s sebesültekkel volt tele az egész harctér.

A vitélett után Hindenburg-erzedben újabb tömeges kitüntetés várható.

Mulatnak az elvtársak.

Megígértük elvtársainknak, hogy háborus táncestjeiket figyelemmel kísérjük, hát meg is tesszük. A legközelebbi táncestélyei programja — a Népszava szerint — a következők:

A budapesti zsiécs és saphamunkások vigalmi bizottsága (VII. Csengeri-utca 1. l. em.) minden kedden és pénteken, valamint vasárnap este 8—11-ig rendez táncot tart. Május 2-án este 8—10 óráig világpóstával egybekötött nagyszabású záróestély lesz. Tancrendező Herman Dezső.

A vas-és fémmunkások központi vigalmi bizottsága (VII. Thököly ut. 56. sz.) minden vasárnap délután és este rendez táncot tart.

A váci-utói vasmunkások vigalmi bizottsága minden csütörtökön este 8—11-ig és vasárnap délután 3-tól este 11-ig folytatolagos táncot tart.

A budapesti asztalosok és rokonszakmák vigalmi bizottsága saját helyiségében (Népszínház-u. 16. l. em.) szerdán este 8—11-ig és vasárnap délután 3—6-ig táncot tart. Vasárnap este rendez táncestélyt. Tancrendező: Rohonczy V. ökl. táncanító.

A magyarországi fanunkások szövetsége V—VI kerületi csoportjának vigalmi bizottsága — hó 18-án, vasárnap délután fél 4-től fél 9-ig tartja meg szezonzáró táncestélyt.

A kárpitások szakosztályában (Dob-utca 20. szám l. em.) é hó 18-án, vasárnap este 8 órakor nagyszabású virágestélyt tartanak, amely alkalommal minden högyvendég egy virágcsokrot kap emlékül; ugyanott délután fél 4-től fél 7 óráig együttes tánc. E hó 25-én, vasárnap este Günther Rezső táncrendező jutalomestélyt, táncot és elsőrendű kabareéladással egybekötvé.

A budapesti cipészemunkások szakegyesülete (VII. Alsó erdősrő 32. l. em.) minden vasárnap 2—4 óráig táncokat, 4—7 óráig és este 8—11 óráig együttes táncot rendez. Táncokat díjjalan. Belépődíj nincs. Ruhátár a rendes. Tancrendező Spankó J.

És ez a drága Népszava, elvtársak! leibzurálna ugyanabban a számban, amelyben a fenti mulatságokat közli, lyesmiket írogat?

Nem fogjuk télenül nézni, hogy a munkás életét a profitétség megrövidítse, a tulságos hosszú munkaidő minden szépégtől és szinességtől megfoszsa, a silány munkabér holtig tartó nyomorúságá tege.

Hát kell még szinesebb élet elvtársainknak a mostaninál? He tenként három táncestélyt, „együttes tánc”, „rendes tánc”.

Hízen ilyen vigan a kizsákmányoló tőkésnek, profitéshes burzsoák, ezerholdások, bankosok sem élnek. Még békeben sem. Hát mi kellene még elvtársainknak? Ugyan mondják meg már! Hadd nevéssük ki magukat! Oljan jó lenné egy jóízűt nevést! ebben a csunya háboruban.

INGYENMOZI a sebesült katonáknak.

A székesfehérvári hadikórházak parancsnoksága mindent elkövet, hogy a sokat küzdött és szenvedett, sebesült és beteg katonáinknak egy kis szórakozás is jusson a hadikórházi élet mellett. Minden kórházban van egész csomó különféle társasjáték, hangszer. A télen a helybeli cigányzenekarok hangversenyeket rendeznek nekik, voltak farsangi szórakozások, egy szóval mindenképen iparkodnak a szenvedést enyhíteni, feledtetni.

Most egy újabb kellemes szórakozás lesz a sebesült katonáknak, már tudnillik azoknak, akik a kórházból kijöhetnek. A délutáni mozielőadásra ingyen elmehetnek. Az Apolló mozi tulajdonosai a legnagyobb készséggel egyeztek bele abba a kérelemben, hogy a sebesült katonák ingyen látogathassák a moziát a megoldás valószínűleg úgy lesz, hogy minden héten egy bizonyos napon fognak a már gyógyultabb katonák moziba menni. A tulajdonosok azonban minden délután hajlandók vendégül látni őket.

Fémet a hadseregnek.

A háború legújabb szállóigéje ez a jélmondat, mely ismét két a hazafiatlót, de csak olyasmit, a mi nem áldozat. Fémet kér, olyan fémet, amit már eldobtunk, nem használunk, ami eddig a kamránkban csak a helyét foglalta! El. Rézdarabokat, ónt, ólmot, alumíniumot, szóval minden olyan fémet, ami nem vas és acél. A hadvezetőségnek kell, a háborúhoz kell. Behozatalra nem számíthatunk, a szükségletet tehát magunknak kell előállítani. Ilyen fémdarabja pedig mindenkinek van, mindenütt található egy kis réz, ón, ólomdarab stb.

A hadvezetőség Székesfehérvárt is felhívta a fémgyűjtésre, s a város a Hadsegélyző bizta meg ennek keresztülvitelével. Ez ügyben volt tegnap értekezlet, amelyben a Hadsegélyző tagjai kívül a következők jelentek meg: Dr. Domy Márk, Pék János, Szepessy Géza, Pausch Rafael és Szírbék József iskolai igazgatók, továbbá Kisteleky István esperes és Heinrich Jakab főrabbi. Dr. Domy Márk indítványára az értekezlet kimondotta, hogy a városban kosikkal fogja összegyűjteni a fémet a hadsereg számára. A gyűjtés ideje május 5-ike és 6-ika között lesz, s előzőleg a közönséget tájékoztatni fogják a gyűjtés módokról. A lelkesek a templomban hívják föl a hives figyelmét a nagyfontosságú kérésre, az iskolák igazgatói az ifjúság körében fognak propagandát csinálni. Felszólítják továbbá a vendég-lósókat és kereskedőket, hogy a söröstitűvek kupakját is gyűjtsék össze, mert az is használható. Székesfehérvártól a fémgűjtés is szép eredménynek ígérkezik.

Fejérvármegye állategészségügye.

Az állategészségügy az 1914 év folyamán kedvezőtlen volt a vármegye területén, amennyiben állandóan fertőzve volt a szórványosan és járványosan uralkodó állati betegségekkel. Lépénét 15 község 15 udvarában állapították meg. Megbetegedett 15 drb. szarvasmarha és 44 darab juh, melyek el is pusztultak. Leginkább a legelőre járó állatok között léptek fel, melyek nedves, močasaras és koronkint víz-áradásoknak kitett talajuknál fogva a ragály tenyésztésére különösen alkalmasak. Veszettség 9 vármegyei községben fordult elő. A megmárt egyének minden esetében a Pasteur-intézet felküldetett.

Ragadós száj és körmőfájás 40 község 1179 udvarában, illetve pusztaján lépett fel. Megbetegedett ezen betegséggel 13034 drb. szarvasmarha, 3269 drb. juh és 7750 drb. sertés. A járványban elpusztult 134 drb. szarvasmarha és 451 drb. sertés. Az ily módon elhullott állatok értékét tekintve, hozzávetőlegesen számítás szerint 58000 K-t tett ki ezen elhullási veszteség.

A betegség majd minden esetben egyik községből a másikba emberek által hurcoltatott el. Négy esetben a budapesti marhavásártérrel továbbhárítása engedélyezett szarvasmarhakkal, azonban, nehogy ezen esetek ismétlődjenek, intézkedés történt aziránt, hogy ilyen engedély ne adassék.

A vármegye területén levő 48 község és 30 magányvőhidon az 1914. év folyamán levagotott, illetve leszarvott 57 drb. bika, 286 drb. ökör, 3171 drb. tehén, 432 drb. tinó, 994 fűszé, 3308 drb. borjú, 6 drb. bivaly, 6794 drb. juh, 1084 drb. bárány, 36 drb. kecske, 11160 drb. sertés és 543 drb. malac.

A huszlemélt 18 állatorvos, 6 emberorvos és 53 vizsgázott laikus huszvizsgáló teljesítette.

Háborus apróságok.

Nem magyar bakán való. Egy szelej arcu, mosolygó tábori lelkész mondta el. A fiuk ott fektüdtek a lövészárkban. Bömböltek az agyuk, zúgtak a golyók. Szóval teljes volt a háború nagy konjerje. A magyar bakák lövészárkait feltűnően keresték a srappellek. Hol feleltünk, hol hátunk; mögött robantak fel. Ugy szerettek volna az orosz tüzerek ránk találni. Mindhiába. Hasztalan küldözgették felénk szives üdvözléseket, mi nem tudtuk megkapni. Egészen délutánig folyt ez a keresgélés az orosz tüzérség részéről, miközben megszámláltunk vagy 500 lövést. Az orosz tüzérség úgy látszik, hogy megharagudott reánk. Most már kezdtek közeledni a lövések a mi lövészárkunkhoz. Azonban ez a legkevésbé zavart meg bennünket. Jó fedezkűnk volt, jöhett egész bátran a srappellek esője. Egyszer csak az egyik baka kíváncsián kidugta a fejét. Nagyon rabiatlus és szilaj gyerek volt. Megunta már a bujkálást. Azt mondta, hogy ki akarja magát egy kicsit bámolni. Ki is bámolt nagy merészséggel és, mintha odahaza volna a mezőn elkezdett szónokolni.

— Hej a komisz muszkája. Hogy lövöldöz, nézzétek csak, hogy repülnek a golyópisok. Ni, — kidőn-

tőt amott egy nagy fát. Pedig nem bántotta szegény...

— Alig mondta ki az utolsó szót, közvetlen előtte egy srappelf robant fel. A baka elesik és visszahanyatlak az árokba. Tüstént oda kusztunk hozzá. Hát látjuk, hogy a bal arca véres. Keresztül ment rajta egy srappell-golyó. Egyszerre csak kinyitja a száját és beszélni kezd. És íme, a szájából kiesik a golyó. Nagy volt a csodálkozás a többi katonák között és mondták:

— Hej te, Anírás, de szerencséd volt. El is vihette volna a nyelvedet ez a golyó. Vdrás pedig nagy lelki fönyenlyel, szinte büszkén adta meg erre a választ.

— Mi, az én nyelvedem útjébe volna ki? No, de ilyet! Tudom én mi a jó. Ez a komisz golyópis nem magyar bakának való. Sokkal jobb az én gusztonom, nem kellett és egyszerűen kiköptem.

A bakák mindnyájan nagy megnyugvással vették a választ, mert hisz igaz is (gondolhatták), a golyópis nem magyar bakának való elédai. Még ha turós gombóc volna!

HIREK.

Napló.

Németországban a diákok összeálltak, asót, kapát vettek a kezükbe s kimentek a határba, ahol árok széleket találtak, felásták szépen s burgonyát vetettek bele. A német diákok megvalósították ezt a jelmomatot, hogy egy talpalatnyi földet sem szabad paragon hagyni. Megkeresték azokat a talpalatnyi földeket, amelyeket normális időkben nem szokták bevetni, értékesíteni s bevetették, hogy bőven legyen élelem, hogy az ellenség alávaló, szándéka a kiehéztetés csőtörtököt mondjon. Mikor ezt hallottuk a német diákokról, ami fehérvári diákjaink is eszünkbe jutottak. Ezek a lelkes ifjak éppen a Fejérmegyei Naplónak írtak levelet, amelyben bejelentik, hogy ha karddal nem vedhik hazajukát, legalább két kezük munkájával akarják tenni. Nosza itt van a jó alkalom, épen diákok való; a gazdaember úgy sem ér rá az ilyesmire. Fehérvári diákok beszéljétek ti is össze s menjétek, vesetek be minden talpalatnyi földet! Sok szegény ember áldani fog érte benneteket, amikor abból a burgonyából eszik, amelyet a ti hazafiás szorgalmatok természetli.

— Pályázat plébániakra. A kánonoki kinevezésekkel megürödedett etyeki és csákvári plébániákra dr. Prohászka Ottokár megpészsűpök pályázatot hirdet. A pályázat lejárataának ideje május 31.

— Az adonyi esperesi kerület papsága és tanítósa folyó hó 15-én Rácálmáson végezte husvéti sz. gyónását és sz. áldozását színek Sándor lazarista atya vezetésével. Igen jó hatással volt a nagy számban egybegyűlt hívőkre, mikor ott látták az ő papjaik és tanítóik között Dunapentele és Rácálmás állami iskoláinak igazgatóit és teljes tantestületét is. Adjon Isten sok ilyen állami iskolát nekünk, akkor nem lesz okunk gyermekeink lelkét féltetni!

— Személyi hír. Dr. Korekes Lajos helyettes polgármester ma a listázásügylet, biztosításügyében Budapestre utazott.

— Magyar tiszték szökése a fogságból. A tegnapi lapok említett tesznek tíz magyar tiszték az orosz fogságból való szökéséről, akik azután a kínai falnál megfagytak. Az újsághír nevetek is emlit, köztük egy fehérvári leány vőlegényét is; megjegyzendő azonban, hogy az egész hír nem bizonyos, s csak arravaló, hogy több családnak aggodalmat, keserűséget okozon. Erre pedig ugyancsak nincs szüksg.

— Elest és megsebesült 69-es tiszték A 160-ik veszteségi lajstroma következőelest és megsebesült 69-es tiszték névsorát tartalmazza: *Megsebesült:* Bánovits József hdp., Búbregh János hdp., Haas Pál hdp., Marsó Pál 69. gye. beosztva a csendőrséghez, hdgy. *Meghalt:* Schwarz László tart. hdgy.

— Halálozas. Adamec Karolin magánzónó tegnap 71 éves korában meghalt. Kiterjedt rokonság gyászolja az elhunytat, kinék temetése hétfőn déltűn 3 órakor lesz a Kégl György utca 9. számú halottasházból.

— Orosz-fogságban. Pénzes József fővárosi főmérnök, Pénzes Imre v. b. t. fia Asztrachánból sürgönyözött, hogy orosz fogságba esett. Pénzes József Przemyslben volt s a vár elest után esett fogságba.

— Levél a harctérről. A mi derék honvédeink dicserétéről szól az alábbi levél, amely a harctérről érkezett a Fejérmegyei Naplónak. József főherceg telep. III. 29. é. A 17-es honvéd család falujából. Tekintetes Szerkesztőség! Mivel tudom, hogy a Fejérmegyei Napló olvasóinak sok rokona azaz hozzártatózja van ezredünkben, a kiket érdekel az ezred minden tette és sorsa, értesítem a Tek. Szerkesztőséget, hogy 7. hó 25-én éjszaka orosz támadás érte az ezredet és a 3-mars derbeni honvédséget. Ezen támadás sikeresen visszavertük és e miatt a hadosztálytól úgy mi, mint a debreceni ezred. dicseretben részesültünk. Tisztelettel *Maron.*

Honvédeink ezen újabb hősitétéről már megemlékeztünk.

— Baleset a szántóföldön. Racsler Pál isztiméri földműves tegnap békésen dolgozgatott a szántóföldjén. A háború őt is újra az ekezarva mellé szóltította, de 65 éve dacára is vigan végezte a tavaszi munkákat. Szántás után még némi kis dolga akadt a földön, ocsakította hát lovait a kocsi oldalához, s hogy meg ne fázzanak a lovak, pokróccal terítette be az állatit. Eközben az egyik ló megvadult és jót akaró gazdáját úgy megrugta, hogy az súlyos sérüléseket szenvedett. Koponyacsonttörést és egy besebüléseket, melyekhez még az a veszedelem is járul, hogy szeméylégát is elvesztette. A helybeli Szt. György kórházban ápolják.

— Betörés. Herczeg Sándor Dv. vendéglős raktárába az éjjel betörték s onnan szalámit, sonkát, bort, sört stb. ellopak. Simon Sándor tb. rendőrfőkapitány a betörők után megindította a nyomozást s mint értesültünk, a tettes letartóztatása az ősszegyűjtött bizonyítékok alapján rövidesen várható.

— Levél a fuvarosokról. Tekintetes szerkező ur! Naponta olvasom, hogy bűntelik a tejet és tojást árusító asszonyokat: Ha megérdemlik, ám legyen, de hát hogy kellene eljánni azokkal a fuvarosokkal szemben, kik kinasználják a kedvező alkalmat, s most lakásváltás előtt annyit fuvardjait kérnek, amennyi neki jól esik. Előzőt öt évvel 16 koronáért hoztak a jelenlegi lakásomba, most vasárnap hívtam egy fuvarost, hogy meg beszéljem vele a teendőjét, körül néz a lakásomba és kijelenti, hogy 60 koronán alul nem viszi el a butoromat. Nem tudom, mi okozza mindezt, de ha az ember csak azt nézi, hogy ezen nehéz idők közepe az állam a mi fizetésünket nem emelte fel, nem is kívánjuk, hisz sok mindenre kell a pénz, de hát mindezek után mégis a szíve szorult össze az embernek, hogy ezek minket kizsákmányolnak akarnak és nem véd meg senki. Kiváló tisztelettel, egy hivatalnok.

Székesfehérvár szab. kir. város

APOLLO

színház

Ma, vasárnap közkívánatra

rendes helyarakkal

KINEMASZKECCS

A budapesti „Omnia” mozgóképpalotában 100 előadást elért

„ATTAK.”

Aktuális kinemaszkeccs 4 részben. Irta: Adorján László. — Zenejét Kondor Ernő. Személyek: özv. Zamirszky Mária; Krasznay Aranka. Lamirov Sergej, donikozás kapitány; Deesy Alfréd. Majthényi Akos huszárzásdos: Förgács Antal. Egy menekülő vengera: Várad Erzi. Stúó Balázs trombitás: Szűcs Laci. Történik az orosz lengyel hátfáron.

Kiegészítő műsor:

Messter hét.XII., (akt.) Lotika csinyjei, (hum.) Dóra mint detektiv (hum.) Tűz, tűz, ég az inge, (humoros).

Délelőtt fél 10 órakor ifjusági előadás 20 filléres belépődíjjal.

Az előadások 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Hétfőn és kedden, április 19 és 20-án:

1. Hadi-híradó, XII. sor.

2.—3.—4.—5.—6.—7.

Meghalt a golya

vígjáték 6 felvonásban.

8. Az orosz-török flotta harc, eredeti felvételek.

Előadások fél 7 és 9 órakor.

Rendes helyarok.

— **A kukoricaliszt ára.** Székesfehérvár és Fejérvármegye területére a kukoricaliszt árát április hóra 42 kor., a következő hónapokban pedig 40 koronában állapították meg. A főispán felhívta a polgármestert, hogy a lefoglalt tengerlisztet és darát a zárlat elől kell oldani, s a jövőben nem kell lefoglalni.

— **Megtámadta az igazgatóját.** Gulyás Pál, Almásy-telepi lakos, régebben a villanytelepen volt alkalmazásban, de elbocsájtották. Tegnap bement a villanytelepre s a gépházban rombolni akart. Erdős József igazgató ki akarta utasítani a telepről, mire Gulyás az igazgatóra támadt, s csak a személyzet közbelépésének köszönhető, hogy az igazgatót nem tudta megsérteni. A brutális támadó ellen a tendórség szigorú eljárását indította.

— **A konfliktuscisók megránd-szabályozása.** A község kóröböl napról-napra érkezik panasz a konfliktuscisók ellen. Ságó Lajos rendőrfőkapitány felühez is eljuttatott a panaszok s most erélyes megrendszabályozással fog véget vetni a bajnak. Ezért felhívja a községet, hogy panaszaiikkal mindenesetben forduljanak a rendőrséghez, mert csak így remélhető, hogy az áldatlan állapotnak vége lesz.

— **Pátka a katonákért.** Pátka község már több ízben nagymennyiségű élelmet adott a székesfehérvári Vöröskeresztnek, nevezetesen az izraelita iskolában berendezett hadikórháznak. Lisztet, zsírt, húst, tojást, burgonyát stb. élelmet adott. A gyűjtésnél Schier Irén és Bakó Julia urhölgyek buzgólkodtak.

— **A vak katonák javára.** Az Apolló mozgófényképvállalat tulajdonosai elhatározták, hogy legközelebb új műsor keretében a vak katonák javára előadást rendeznek. Az előadás teljes jövedelmét e némes célra adják.

— **Adomány.** Luttor Ferenc lakatos a múlt havi számlái után 4 kor. 50 fillér-százalékot a Fejérmegyei Naplónak küldte a hadbavonult lakatosparosok családtagjainak felszélyezésére.

— **Rövid hírek.**

355 sebesült katonára érkezett tegnap Székesfehérvárra az északi harctérről. A helybeli kórházakban helyezték el őket.

Fejérvármegye állandó választmányára ma délelőtt tartotta ülését. Az ülés normális lefolyású volt s nélkülözött minden érdekesebb eseményt.

A Szt. György napi országos vásár vasárnap és hétfőre lesz.

A Székesfehérvári Hitelközvetkező, Deák Ferenc-utca 4. szám alatti házában I. üzletelhelyiség (a Cszimadria-mesterek Szövetkezetének volt ráktárhelyisége) I. udvari raktár felszelel és istálló kiadó.

Bővebbi részletek megtudhatók a Szövetkezet hivatalos helyiségében, Távirdu-utca 6. szám alatt, kedden, csütörtökön és zsombaton 9—12-ig.

— **Szeralem és haditerv** a címe annak a legújabb orosz katonai drámának, amely hétfőn és kedden az Uránia vásznára kerül. Ünnepey keretében Péterhof orosz tábornok palotájában kezdődik a 3 felvonásos aktuális dráma. A gyönyörű parkkal szomszédos vadonban elmerengve sétálgat a tábornok szépséges leánya, amidőn a sűrűből egy

medve rohan feléje. Szergiusz, ki a nőt titokban imádja, látva a két-sebesült leány helyzetét, odorhan és egy főszerűséssel, életének veszelézetésével a fenevadat megöli. E grandiózus drámát remek pótműsor egészíti ki. Itt emlíjük meg, hogy a hétköznapi előadások ezennel este fél 7 és 9 óraok kezdődnek

Felvágtok, sajtok nagy választékban. Borok, pezsgők, rumok és likőrök; cukorkák, teásütemény. Münchener Szalvator sör. Pénteken balatonisüllo Gebauer Testvéreknel, Kossuth-utca. Telefon 340.

— **Köhögés és rekedtség ellen** a legjobbnak bizonyult szer a dr. Störk-féle komprimált mellpasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert Magyar Korona, gyógyszerárban Székesfehérvár Városházánál.

PIUMELI kávébehozatal
SZÉKESFEHÉRVÁR
:: (BARATOK EPULETE) ::

Pörkölt kávékeverékek utolérhetően! Saját villamos kávénapypörköldé! Telefon 250.

SZÍNHÁZ.

„Attak” közkívánatra rendes helyárrakkal Eddig 6 szufoit ház gyönyörkődött abban a szépen megrendezett és igazán kitünően megjátszott kinemaszkcecsben, mely az Apollóban pénteken és zsombaton-szupre került. Ez a jól megérdemelt reklam készitette az Apolló Színház igazgatóságát arra, hogy a szkeccset ma vasárnap is műsoron tarssa, melyből ma délelőtt fél 11 óraok ifjusági előadást rendez 20 filléres belépődjjal. Az előadások pont 3, 5, 7 és 9 óraok kezdődnek.

Meghalt a golya. A szezon egyik legsikerültebb vígjátéka kerül hétfőn és kedden szupre az Apollóban. A darab szerepelt a bécsi elsőrangú színházak művészei játszáok és semmi kétség azíránt, hogy a darab a község tetszésével fog-találkozni. A műsört harctéri felvételek és az orosz-török-flotta harca, eredeti felvétel egészítik ki. A helyárrak rendesek.

Szerkesztői üzenet.

J. I. Helyben. A házbr és lakók szabályrendelete szerint május elsején köteles a felmondott lakó a lakást kiüríteni, hogy estére legalább egy szoba a következő lakó rendelkezésére állhasson. A hurcolkodásra vonatkozólag azonban a háztulajdonossal külön is lehet megegyezni. S ha azonnal nincs szükség a lakásra, tényleg nem szép a tulajdonostól, ha nem akarja megengedni, hogy a vasárnapra költözökös elkerülhöl legyen. A későbbi költözökösért a háztulajdo-

nos Önkenyűleg nem kérhet 20 koronát, abba a hatóságok is van beleszólási joga, s az állapíthatja meg a lakás árát, mert ön esetleg két nappal továbbhasználja.

Székesfehérvár szab. kir. város tanácsa.

4097/1915.

Árverési hirdemény.

Székesfehérvár szab. kir. város hatósága a tulajdonát képező Fecskeparti 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 31 és a Pörös szerűk 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 17, 18, 22, 24, 26 térképszámu bér-földeket 1916. évi március hó 31-ig terjedő időre nyilvános árverésen bérbeadja.

Az árverés 1915. évi április hó 23-án délelőtt 9 óraok a helyszinén tartatik meg s a Fecskepart területen kezdődik meg.

Az árverési feltételek alulírt hivatalos helyiségében (Városház I. em. 10. sz.) alatt a hivatalos órák alatt betekínthetők.

Székesfehérvárott, 1915. évi április hó 17-én.

Námessy János,
tanácsos.

APRÓHIRDETESEK.

Divatlapok, háborus térképek, tábori csomagoló dobozok kaphatók Kaufmannal Kossuth utca 9. sz. 7.

Ket jo munkás cipészseged felvétetik Vida Ferencnel.

Keveset használt pedalos cimbalom eladó. Pálya-ut 12. sz. alatt.

Egy fiatal szentbermáthegy kutyá eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Mindenesfui felvétetik Vadász-tózsédsében. Budai-ut.

Korcsok szép és jókarban levő szalon garnitúra május 1-ére. Cim Horváthné és Rónáiné papírüzletbe kéreik.

Általános Bank- és Takarékpénztár r. t.

Székesfehérvár, Nádor-utca.

Betéteket elfogad előnyös kamatozás mellett.
Váltókat leszámítol.
Értékpapirokat vesz és elad.
Sorsjegyeket csekély foglaló befizetése mellett elad s a hátralék tetszés szerinti összegben törleszterti.
Kísorolt sorsjegyeket és szelvényeket bevált.
Külföldi pénznemeket vesz és elad.
Tózsdei megbízásokat pontosan teljesít.

Legújabb szalma (tagái) női kalap-formák.

Selyemsapkák. VIRÁGOK és DISZEK

Elegáns blousok és pongyolák legolcsóbban kaphatók:

Kovács Antalnál, uri és női divatárúháza. Városház-ter.

Telefon 233. → Telefon 233.

Zsombaton és vasárnap,
április hó 17 és 18-án

FÖLDÖNTÜLI HATALMAK.

Gyönyörű társadalmi dráma
4 részben.

Fényes műsorkezet,
közte

Háborus aktualitások.

Hiteles harctéri felvételek.

Vasárnap folyótatolagos előadások
kezdeté 3, 5, 7 és 9 óraok.

Rendes helyárrak.

HÉTFŐN és KEDDEN

április hó 19 és 20-án

filmszenzáció

SZERELEM

és

HADITERV.

Aktuális háborus dráma az orosz katonai életből.
4 felvonásban.

Remek pótműsor:

1. A kíváncsi Pali.
2. Bajor tájképek.
3. Az anyós, vígjáték.

Hétköznapokon az előadások
kezdeté fél 7 és 9 óraok.